



Špindlerovské noviny

ROČNÍK XXXIII. - SRPEN 2025 - ČÍSLO 8

Aktuální téma **Zavítejte na výstavu rodinných fotografií „Krásný život ve Špindlu“**

Zajděte si prohlédnout velkoplošné snímky do depa lanové dráhy ve Skiareálu Svatý Petr.

„Říká se „...do třetice všeho dobrého“. Po předchozích dvou výstavách s názvy „Špindl na lyžích“ a „Špindl na lyžích 2“, které uspořádal Spolek špindlerovských lyžníků, jsme si uvědomili, že naše město nebylo a není jen sportovním centrem, ale bylo a je místem obyčejného každodenního života a setkávání lidí při společenských akcích, a že by byla škoda to nepřipomenout.

Podařilo se shromáždit spoustu snímků z rodinných archivů, které nám umožní nahlédnout do minulosti. Můžeme zavzpomínat na určité obyvatele, připomenout si budovy a místa, z nichž některá už neexistují, seznámíme se s akcemi, které život našeho města obohacovaly.

Pokud jste pamětníci, poďte si s námi zavzpomínat nad dalším dílem „fotokroniky města“. Pokud jste návštěvníci, nechte se oslovit někdejší atmosférou života Špindlerova Mlýna.“

Mirka Čejková - Odlová,
za Spolek špindlerovských lyžníků

Mohutné kmeny listnáčů i jehličnanů byly přelomeny nebo vyvráceny jako „třísky“

V pondělí 23. června 2025 se od západu přes ČR přehnalá studená fronta s přehánkami a bouřkami. Na čele bouřek se vinou vysoké vzdušné vlhkosti místy zformoval tzv. shelf cloud (poznámka: návějový oblak, který se vytváří na přední straně bouřky, kde dochází k interakci mezi studeným sestupným proudem a okolním teplým vzduchem. Při jeho přechodu se obvykle vyskytují silné nárazy větru a během chvíle dorazí intenzivní srážky). Silný přívalový déšť a větrná smršť se ten den odpoledne dostaly i do Špindlerova Mlýna. Následkem bylo množství popadaných stromů v lokalitách Přední Labská, Medvědin, Svatý Petr a Bedřichov. Hasiči, v rámci několika zásahů odstraňovali popadané stromy a obnovovali průjezdnost komunikací. Na základnu se ten den vrátili před 21 hodinou. Druhý den ráno 24. června 2025 opět vyjžděli k dalším padlým stromům (např. na dětské hřiště v areálu zotavovny Přední Labská a u Dívčích lávek).

-dp-



Větrná smršť způsobila kalamitní situaci v lese u Dívčích lávek, nedaleko obydlené části města. Fotografie je pořízena po obnově průjezdnosti komunikace na Špindlerovu boudu.

Foto: -dp-

Letní školní sportovní kurz na Častoboři

Ve dnech 15. - 20. června proběhl tradiční Letní sportovní kurz na Častoboři, tak zvaný „vodák“, původně určený jako náhrada za lyžařský výcvik pro žáky sedmé třídy. V letošním roce se ho zúčastnili i žáci ze šesté třídy naší školy a doplnili celkový počet dětí na 22.

Osada Častoboř, kde tento kurz probíhá, se nachází v krásném prostředí na břehu Slapské přehrady v blízkosti Národní přírodní rezervace „Drbákov - Albertovy skály“. V průběhu kurzu si děti vyzkoušely pádlování na pramičkách a paddleboardech, užily si koupání. Naučily se pracovat s buzolou a tuto dovednost si ověřily během „azimutového závodu“. Proběhly i další kolektivní soutěže v přírodě, kímovka i míčové hry.

V rámci pěšího výletu jsme se prošli po naučné stezce s krásnými výhledy na meandry Vltavy. Pro některé děti byla zajímavá i miniexkurze do dílny na obrábění kovů, kde právě pracovali na součástkách pro tým pana Macíka, účastníka rally Paříž - Dakar.

V rámci výletu na pramičkách jsme navštívili i Novou Živohošť, místo, kam mnozí starší Vrchlabáci jezdili v dětství na Letní tábory. Večery jsme trávili vyprávěním a zpěvem u táborového ohně. Do zpěvu se v šeru u ohýnku pustili s chutí a radostí i žáci, u kterých bych to v hodinách hudební výchovy vůbec neřekl.

Celý kurz splnil svůj hlavní účel, a to ten, že se děti i učitelé vzájemně poznali i v jiném prostředí než ve škole, a kolektiv se díky pozitivním zážitkům stmelil.

Všem účastníkům patří díky za kladný a aktivní přístup.

Jan Lukáš - pověřený vedením kurzu



Ilustrační snímky ze sportovního kurzu pořídil Vratislav Drtina.



Snímky z komentované prohlídky z vernisáže v sobotu 21. června 2025 a knihy návštěvnických zápisů. Foto: -dp-



Výstava v depu ve Skiareálu Svatý Petr je k vidění do konce léta, vždy v čase provozu lanové dráhy. Foto: -dp-



Špindlerovské „policejní okénko“

Začátkem letních prázdnin proběhla společná služba policistů Obvodního oddělení Policie ČR Špindlerův Mlýn a strážců Správy KRNP územního pracoviště Šp. Mlýn. Byla zaměřena na prevenci a ochranu majetku, resp. na kontrolu provozu motorových vozidel v národním parku a dodržování zákona o ochraně přírody na území KRNP. „Policisté kontrolovali horské objekty a stav jejich zabezpečení. Při službě jsme nezjistili žádný přestupek. Akce podobného typu budou pokračovat.“ **konkretizoval npor. Petr Přívratský, velitel OO Policie ČR ve Šp. Mlýně.**

Za majetkově trestnou činnost byl zadržen opakovaně trestaný recidivista. Třiapadesátiletý muž se začátkem dubna vloupal do jednoho z objektů ve Špindlerově Mlýně a odcizil hotovost přes 200 tisíc korun, prázdný trezor a další vybavení. **K tomu npor. Petr Přívratský, velitel OO Policie ČR ve Šp. Mlýně uvedl:** „Pachatel, který je dle našich záznamů v oblasti majetkové trestné činnosti dlouhodobě aktivní, objekt dobře znal z minulosti. Dne 1. července ho kriminalisté, na základě špindlerovskými policisty zpracovaných reálií, zadrželi v Jablonci nad Nisou.“

Na návrh policejního komisaře rozhodl soudce Okresního soudu v Trutnově o vzetí muže do vazby. V případě prokázání viny mu hrozí až pětiletý trest odnětí svobody. „V poslední době bohužel evidujeme ve Šp. Mlýně častější násilná vniknutí do řadových garáží. Prosíme, kontrolujte svůj majetek častěji, a případně lépe zabezpečte, například mřížemi do oken, anebo kamerovým záznamem, který výrazně napomůže k odhalení nevídaného návštěvníka,“ upozornil **P. Přívratský, velitel OO Policie ČR ve Šp. Mlýně.**

-dp-

Na Bedřichově bude nový chodník



Bedřichov nabídne mototuristům komfortnější parkování kolem bytových domů. Foto: -dp-

Chodníky ohraničené vystouplými obrubníky podél čp. 97 až čp. 105 byly realizovány v roce 1997. Především v souvislosti se zimní úpravou a frézováním sněhu dochází k jejich častému poškození. Lokalita je v určitých termínech vytižena četnými parkujícími automobily. Projíždějící autobusy MHD a vozidla zásobování mají problém projet. Zimní údržbě překáží také na částech chodníků podélně zaparkovaná vozidla. Na technických poradách městského úřadu vzniklo, a je navrženo, řešení.

Záměrem je od zatačky pod čp. 97 až po čp. 105 zrušit silniční obrubníky a chodníky snížit na úroveň komunikace, resp. srovnat je s terénem. Současný chodník bude oddělen plochým obrubníkem. Položeny budou nové asfaltové plochy ke všem vchodům u domů.

-dp-

Oprava místní infrastruktury Další nová parkovací místa

Krátce

Ministerstvo životního prostředí



Oprava místní infrastruktury ve Špindlerově Mlýně – ETAPA VIII. (Ul. Slunečná po Švýcarskou boudu)

Tento projekt byl spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.

Realizaci projektu došlo ke zlepšení stavu životního prostředí a kvality života obyvatel města Špindlerův Mlýn s podporou udržitelného rozvoje obce ležící v Krkonošském národním parku.

Projekt byl dokončen v roce 2025



Komunikace na trase od Konímry na Labské po Švýcarskou boudu na níž byl ve dnech 5. - 6. června 2025 položen asfalt. Dotace Městu Šp. Mlýn ve výši 824 000 Kč, tj. 85 % investic.

-dp-

Ilustrační foto: archiv Města Špindlerův Mlýn.



V průběhu jara započaly a během léta budou zřízena nová parkovací místa před čp. 72 pro trvale žijící obyvatele bytových domů na Bedřichově. Stavební práce probíhají. Pracím předcházelo skácení vzrostlých smrčků, dle posouzení dendrologů svým věkem a zdravotním stavem vhodných ke skácení, a vyčištění terénu od jejich kořenů. Snímky zachycují postupné přípravné práce ke stavbě vhodného parkovacího prostoru.

Text a foto: -dp-

Město začne řešit vjezd na silnici na Špindlerovku

Nikomu není lhostejné, jak velké množství automobilů a motocyklů, bez omezení, míří po silnici vedoucí směrem na Špindlerovu boudu v 1. zóně KRNP.

Díky legislativním omezením nemá Město Špindlerův Mlýn zatím mnoho praxímocí situaci změnit. Rada města i její zastupitelé množství a rychlost zde projíždějících vozidel řeší. Návrhy dát do oblasti zpoplatnění, zákaz, anebo vjezd s místní povolenkou, či umístit omezenou rychlost 30 km/hod. apod. u Krajského soudu Královéhradeckého kraje zatím neuspěly.

Silnice je plně zatížena, včetně tras cyklobusů a autobusů, provozovaných Královéhradeckým krajem. Se záměrem zpoplatnit vjezd na komunikaci na Špindlerovku špindlerovští radní souhlasí. Po červnovém jednání městského zastupitelstva bylo rozhodnuto o zařazení úseku k měření rychlosti městskou policií.

-dp-



Ilustrační snímek místa, kde v čase minulém bývala přes silnici závora. Počty vozidel vjíždějících do této lokality byly regulovány.

Foto: -dp-

Jmenování nového velitele Jednotky požární ochrany ve Špindlerově Mlýně

V polovině roku 2019 ukončil pracovní poměr tehdejší velitel jednotky požární ochrany ve Špindlerově Mlýně, pan Václav Ackermann. Od té doby jednotku vedl jeho zástupce, pan David Nocar, který tuto odpovědnou funkci vykonával ve svém volném čase a s mimořádným nasazením.

Po šesti letech vedení města přistupuje k oficiálnímu jmenování nového velitele jednotky. V rámci výběru proběhlo setkání starosty města s členy jednotky, na kterém byly projednány různé možnosti obsazení této funkce. Na základě společné dis-

kuse a vyjádřených preferencí členů jednotky vzešel návrh jmenovat do této funkce pana Pavla Viktorina. Po splnění všech zákonem stanovených a administrativně nezbytných kroků bude pan Pavel Viktorin s účinností od 1. srpna 2025 jmenován do funkce velitele jednotky požární ochrany města Špindlerův Mlýn.

V příštím vydání Špindlerovských novin přineseme rozhovory s panem Davidem Nocarem i panem Pavlem Viktorinem, v nichž přiblížíme jejich pohled na uplynulé období i budoucí vize vedení jednotky.

Panu Davidu Nocarovi vyjadřuji jménem města hluboké poděkování za jeho dosavadní činnost, obětavost a vynikající spolupráci.

Novému veliteli Pavlu Viktorinovi přeji mnoho úspěchů, sil a elánu při vedení jednotky.

Závěrem mi dovoluji vyjádřit upřímné poděkování a úctu všem členům naší dobrovolné jednotky požární ochrany. Vaše práce, ochota pomáhat a připravenost čelit krizovým situacím je pro město skutečně nenahraditelná.

Velké díky a respekt vám všem. Váš starosta Martin Jandura

Ptáme se starosty Zlepšení nájezdu na parkoviště P2 Hromovka

Mám radost, že zastupitelé města na posledním zasedání vyjádřili předběžný souhlas s rozpočtovou změnou, která směřuje k realizaci záměru nového zimního nájezdu na parkoviště P2.

V prostoru u čerpací stanice Benzina - Orlen a garáží vzniknou dva samostatné nájezdové pruhy vedoucí k vjezdovým branám parkoviště za rozvodnou a dále k P2. Součástí této úpravy bude rovněž nový výjezdový pruh z parkoviště.

Vozidla se u garáží budou řadit do dvou nájezdových pruhů, čímž dojde k eliminaci kolon, které se dříve tvořily v prostoru u objektu městské policie a blízké křižovatky.

Tuto změnu vnímám jako důležitý krok ke zvýšení komfortu pro všechny - jak

pro místní obyvatele, tak pro návštěvníky Špindlerova Mlýna. Mým cílem je nabídnout důstojné parkování, efektivnější a přehlednější systém vjezdu na centrální parkoviště P2, ale především odstranit fronty u vjezdu do P2 - Hromovka, které pravidelně vznikaly při příjezdu vozidel čekajících na parkovací místo.

Navržené řešení má podporu ze strany dopravního inspektorátu, Policie ČR, Městské policie, i dalších odborníků v oblasti dopravního plánování. Současně vedeme jednání se zástupci společnosti Melida a. s. o úpravě systému zpoplatnění parkovišť během zimní sezony 2025/2026. O výsledcích těchto jednání vás budeme průběžně informovat.



Snímek zmiňované lokality.

Foto: -dp-

... a ještě jedna pozitivní zpráva ze zastupitelstva:

Zastupitelé města na svém posledním zasedání schválili návrh Smlouvy o zřízení věcných břemen a o smlouvě budoucí směnné/kupní v souvislosti s propojením skiareálů Svatý Petr a Medvědin - SKIAREÁL Špindlerův Mlýn, a. s., MELIDA, a. s. Tímto krokem již nic nebrání zahájení realizace prací na projektu propojení skiareálů, který představuje zásadní milník pro další rozvoj Špindlerova Mlýna. Propojení areálů přinese výrazné zvýšení komfortu pro lyžaře a posune naše město ještě výše v žebříčku vybavenosti a kvality lyžařských středisek v České republice.

Přeji Vám všem krásné, slunečné a klidné léto. Váš starosta Martin Jandura

Mini foto ohlédnutí za vydařenou červnovou Špindlerovskou poutí



Špindlerovská pout' potěšila malé děti, teenagery i starší diváky. Každý si v bohatém programu mohl najít to, co ho baví nebo zaujme. Poděkování patří všem, kteří se na přípravách a realizaci programu, dnů plných setkání a zážitků, před letními prázdninami spolupodíleli.

Ilustrační foto: -dp-

Budaření v Krkonoších - rozhovor s etnologem Liborem Duškem

Pakliže je historie Krkonoš něčím jedinečná, jsou to osamělé lidské přibytky vysoko v horách - boudy zakládáné samostatně či rozptýleně ve skupinách na lučních enklávách. Některé sloužily původně jako letní salaše. Jiné zakládaly rodiny dřevařů a v každodenním boji s nehostinou vysokohorskou krajinou hledaly podmínky k životu. Od pol. 18. st. se přibytky stávaly celoročními sídly budařů, kteří později objevili jejich turistický potenciál. Během našeho putování po horách tyto přibytky vyhlížíme dodnes a rádi se schováváme do jejich hřejivé náruče.

O tom, jak to všechno začalo, kdy osídlili hory první hospodáři a jak vypadaly jejich dny, jsme si povídali s **Liborem Duškem, sociokulturním antropologem, etnologem, publicistou, horolezcem a studijním příběhu o Krkonoších.** Začtete se do jeho vyprávění a přeneste se s námi na nehostinné krkonošské hřebeny dob dávno minulých, kdy byl život na horách mnohem těžší než dnes.

Kdy a jak začalo první osídlování Krkonoš?

Ještě v 11. st. byly Krkonoše neprostopupným pomezím hvozdem plným vlků a medvědů, na jehož okraj lidé chodili sbírat klestí a lovit. Ještě dalších několik staletí proto v Krkonoších nežili, ale postupně sem začínají přicházet první Vlaši, sběrači drahých kovů z Benátské republiky, kteří se tady sice neusazují, ale dělají zde tzv. vlašské značky, aby ostatním hledačům ukázali, kde mají drahé kameny, zlato i stříbro hledat. **To je tedy, dá se říct, takové první pronikání lidí sem. Kdy začala kolonizace?**

První vlna souvisí s hornictvím a hutnictvím, ale to ti lidé obývají spíše nižší polohy Krkonoš a do lesa chodí jen do práce. Osídlení je paralelně slovanské a německé. Je zde osada Wrchlab, která je slovanská a máme tady také německou osadu Giesdorf.

Kdy se tedy kolonizace rozvíjí více?

Ten větší rozmach vidíme v momentě, kdy je Vrchlabi povýšeno na město, tedy od r. 1533. Jde o takzvanou dřevařskou kolonizaci, jsme v období 16. st., kdy na území Krkonoš přichází Kryštof Gendorf z Gendorfu. Na jeho žádost přicházejí lidé těžit lesy.

Co to bylo za lidi, kteří do Krkonoš přijeli těžit dřevo?

Na těžbu zejména středních a východních Krkonoš pozval Gendorf odborníky z Alpských zemí, zejména z Rakouska, tedy Štýrska a Korutan. Krkonoše jsou v 1. pol. 16. st. stále neosídleným lesem, kterého se lidé dokonce i bojí, což souvisí s nejrůznějšími pověrami.

Třeba s tou o Krakonošovi?

Přesně tak. Ale nenechte se mýlit, v té době je Krakonoš ještě pořád důlní skřítek, který horníkům a hutníkům škodí. Lidé se těch hor a lesa báli, bylo to pro ně tajemné, nebezpečné a neznámé prostředí, ale potřebovali ho. A aby mohli les smysluplně těžit, museli se co nejdříve k němu přestěhovat. Tou dobou byla vynalezena pila, ale oni dřevo sekali ručně sekerami. Pařezy, které po nich zůstaly byly zhruba metr vysoké, protože to sekali tak, aby jim to bylo pohodlné. Chudší lidé pak chodili těžit pařezy, aby měli čím topit.

Náročné zimy v Krkonoších opravdu zvládli lidé i zvířata přechkat?

Zpočátku ne, první generace na horách přes zimu nežily, protože nebylo možné zajistit dostatek sena. Trvalo to zhruba dvě až tři generace, než z lesní krajiny udělali dostatečně rozsáhlé luční enklávy, které mohly poskytnout odpovídající zásoby sena. Přelom 16. a 17. st. je důležitým mezníkem a dá se říct, že zde vzniká budní hospodářství jako takové.

Kdy přišla změna, jejíž součástí byla proměna bud v zemědělským slova smyslu na turisty oblíbená místa?

17. a 18. st. bylo v zemědělském ohledu víceméně neměnné, technologie i princip života fungovaly dost podobně nějakých 200 až 250 let. Změny začaly až s obdobím romantismu, kdy se začal rozvíjet turismus. Budaři pochopili, že z lidí, co chodí do hor, mohou mít peníze.

Tou dobou se budaři začínají na „plný úvazek“ věnovat službám pro turisty?

To ještě zdaleka ne, nešlo to tak rychle, vše v průběhu generací plynule přecházelo jedno v druhé. Jsme řekněme na přelomu 18. a 19. st., v té době už ve větší míře odzvonilo sklářství i hutnictví, a klíčový je pro region textilní průmysl. Původní budaři, muži i ženy, tkalcují doma na ručních stavech nebo chodí pracovat do textilek na úpatí hor. Nicméně budní hospodářství jako takové stále funguje, protože budaři na usedlostech chovají hospodářská zvířata. Zároveň ale do Krkonoš začíná proudit čím dál víc lidí a turismus se rozvíjí. Ještě víc od 60. až 70. let 19. století.

Jaká byla tehdejší úroveň ubytování v boudách?

Ty podmínky se rozvíjí postupně. Prvotní romantici spávali na seníku, ale standard se samozřejmě postupem času začal zvyšovat. Tím budaři získávají více peněz a ti, co se turismu opravdu chytli, mohli později odejít z fabriky, aby se více soustředili na ubytování turistů a také na chov zvířat, kvůli nadprodukcí produktů. Už tehdy by se dalo mluvit o takové agroturistice.

Jak to historicky s budním hospodářstvím pokračuje?

Přichází do toho 2. sv. válka, která budní hospodářství zařizuje. Muži jsou na frontě, ženy pracují. Málo se to ví, ale s budním hospodářstvím tou dobou vypomáhají i váleční zajatci. No a s vysídlením Němců to víceméně padá. Zůstalo tady pár dřevařů a odborníků, ale nebylo to o tom, aby se hospodářství udrželo. Protože zejména v těch vyšších polohách byli právě spíše Němci.



Adolfova bouda



Davidovy boudy



Bouda Hromovka

Četné krkonošské boudy byly v dřívějším dosahu od Špindlerova Mlýna.

Ilustrační snímky archiv Šp. noviny.

Jak to na horách vypadá za komunismu?

Po válce přijde tzv. princip národní správy, boudy si berou různé spolky či jednotlivci. Opuštěné statky po Němcích jsou dosídlovány lidmi z nížin. Víc a častěji se ale dosídlovalo v Podkrkonoší, do hor se lidé moc nehnují, protože tam byly ty podmínky stále náročné. Dá se říct, že tím budní hospodářství v podstatě zaniká. Z bud se staly často chaty ROH, dostaly je nejrůznější podniky jako rekreační objekty. A tuhle historii už myslím každý zná. O objekty se lidé moc nestarali a je to vidět i na krajině, vše se proměnilo. V 2. pol. 40. let jsou na snímcích zřejmá polička, louky a pastviny. Později vše postupně zarůstá a zalesňuje se. Některé enklávy zanikly, jiné se zmenšily. Budní hospodářství žilo už opravdu jenom maličko.

Co mají společného původní budní hospodáři s těmi dnešními?

Vlastně vůbec nic. První boudaři sem přišli za prací, a to, že zde zůstali, byla spíš taková „znouzectnost“. Za pomoci obrovského úsilí našli způsob, jak tady přežít a žít. Pak sem začali pozvolna proudit turisté, a situace se měnila. Zatímco dnešní hospodáři jsou tady primárně proto, že mají nějaký penzion, ubytování a víceméně stálou klientelu. A dobytek spíše jen jako doplněk. Společnost se prostě proměnila, to je vývoj, nehodnotím to negativně. A samozřejmě každá doba má svoje, nic není černobílé. Jisté ale je, že na horách to bude vždycky alespoň o trochu náročnější než v nížině.

Magdaléna Škapová a Alena Cejnarová, Destinační společnost pro turistickou oblast Krkonoše.

Redakčně kráceno -dp-

Osobnost Krkonoš - redaktorka Eliška Pilařová Letos si připomíná významné půlkulatiny - gratulujeme!

Eliška Pilařová prožívá život naplněný zajímavou prací. Desetiletí se věnuje pozitivní publicitě Krkonoš. Je někdejší studentkou Fakulty žurnalistiky v Praze, vystudovanou rozhlasáčkou, redaktorkou časopisu Krkonoše - Jizerské hory, autorkou knih, publikací, rozhlasových her, aj. Mimo jiné je dekorovaná Cenou ředitele Správy KR-NAP. Do paměti se vám její jméno ale nejspíše vrylo z vysílání Českého rozhlasu Hradec Králové jako „krajánek“. Krajánek je redaktor, který působí v určité oblasti, v regionu. Eliška má na starosti Krkonoše. Pracovat pro rozhlas vždycky chtěla. Byl a je pro ni od dětství tím nejskvělejším prostorem pro fantazii, úžasným zdrojem informací a taky inspirace.

Sama o sobě

Vysněná novinářka!

Jde o novinářku plnou báječných barevných žánrů, které skýtají tolik možností. O napínavé řemeslo, které se na rozdíl od literatury musí držet faktů. A což teprve rozhlas, to úžasně médium, ve kterém, jak říkával pan režisér Henke, lze svést i námořní bitvu! Škoda jen, že začít studovat v roce 1968 ani zdaleka nebylo totéž, co končit v létech sedmdesátých.

Krkonoše

Jediný vlastivědný časopis, který pře-trval i ona šílená normalizační léta, kouzelný měsíčník, plný nádherných fotografií, dokumentů, objevů... Personalisté Správy národního parku pozdě zjistili, co za politický element zaměstnali, sice s dobrým vysvědčením, ale s oběma kontrarevolučními rodiči

bez práce. Jenže časopis o přírodě a lidech musí také někdo kupovat, a to chce redaktora, který to napsat umí... A tak přece jen došlo na onen úžasný svět přírody, lidských příběhů a především kolegů - historiků, přírodovědců, lesníků - kteří radili, jak na to. Využít se v jejich škole, to bylo teprve pravé terno.



Redaktorka Eliška Pilařová. Je dlouholetou redaktorkou a krajankou z Krkonoš, jak se také dříve krásně říkalo. Je autorkou několika knih a publikací, pracovala 20 let ve vlastivědném časopise Krkonoše. Je nositelkou medaile prezidenta republiky za hrdinství a držitelkou Ceny ředitele Správy KR-NAP.

Foto: archiv

Špindlerovské noviny.

Apřišla revoluce

...a nový časopis Týden, v němž redaktorovali přátelé a lákali ke spolupráci, začaly nově „Lidovky“, nový rozhlas. Regionální studio Hradec Králové, známé svou výtečnou publicistikou a vynikajícími uměleckými pořady, stanice Praha, Vltava, Radiožurnál... Technika za 20 let sice velmi pokročila a mnohé bylo třeba se znovu učit, ale možnost nedělat „jen“ zpravodajství, ale i rozhlasové hry, rozmluvy, literárně dramatické pořady, večerní četby - který „krajánek“ má to štěstí? - A k tomu psát!... Knížka „Co vy na to pane Rais“ o jedinečných horách, s doslovem Jana Kanyzy, kterou ilustroval kamarád Jeňýk Pacák, kniha vyprávění a obrazů malíře Václava Mejvalda, „Petr, řečený Čepek“, ke které byl základem poslední hercův rozhovor pro první číslo TÝDNE, Poklady krkonošského muzea - práce objevná, která za pomoci odborníků doplnila a leckde i přepsala dějiny regionu, publikace o památkách technických a církevních - texty, pro které nestačilo opisovat internet, ale naopak mnohé informace opravit a pár zajímavostí přidat, písňové texty pro hradecké Kantory, anebo úžasná příležitost napsat slovníček krkonošského nářečí v žánru dnes neprávem zapomenutém, v novinářských sloupcích! Víte třeba, co to byla a jsou šíflata, nebo dantes? A tak největší zásluhu na tom všem mají ti, kteří byli a jsou onou jedinečnou inspirací - a samozřejmě krajina nejvyšších českých hor, neboť jak známo - krajina je osud.

Eliška Pilařová a -dp-

Literární ochutnávka „Kaple“ ve Svatém Petru ve Špindlerově Mlýně

Tam, kde se pohodlná cesta údolím Svatého Petra mění za rozcestím u Stráže v kamenitou horskou pěšinu a začíná nabírat výšku do Dlouhého dolu; při levém břehu Svatopetrského potoka, který tu zprava přijímá vody Tetřeví strouhy, stojí nenápadný žulový pilířek, malá sloupková „kaplička“. Kolemjdoucí, stoupající tudy k Výrovce a dál k Luční boudě a na Sněžku, většinou netuší, jak památné místo mívají.

Právě zde stávala původní hornická kaple svatého Petra, připomínaná v roce 1516, v čase sepsání první zmínky o osídlení těchto míst. Ta připomínala, že český král Ludvík Jagellonský povolil zdejšími havířům lhůty k placení desátků a úlevy na daních.

V sousedství prvních kutišť na úbočí Kozích hřbetů, Železné hory a Stohu, vyrostlo zpočátku jen pár přístřeší pro havíře a chasu, zpracovávající měděné arzenové a stříbrné rudy. Se stříbrem je ve starých listinách spojován zejména důl Svatý Petr pod Kozími hřbeti, v místě, zvaném Klausengraben.

Není pochyb o tom, že právě toto hornické dílo dalo jméno i celé osadě. Od samého počátku putovaly výnosy zdejších dolů do královské mincovny. Jak se ale doly i osada rozrůstaly, stále častěji ohrožovaly havíře nejen extrémní přírodní podmínky, ale také nedostatečná důlní technika. Odkázání byli jen na „Boží pomoc“ - jak ostatně pojmenovali i další důl v Klausengrabenu, dnes Dlouhém dole - a svou naději a víru vložili i do jmen většiny ostatních svatopetrských důlních děl. Dochovaly se názvy svatý Matthis, Václav, Pavel i Siegesmund, Vilém i Karel, Bartoloměj i Benedikt, Tři králové, sv. Duch a rovněž „U Božího požehnání“ na Stohu.

Poprvé přervala rozkvět dolování Třicetiletá válka a také původní kaplička zchátrala. Jen její oltářní obraz a zvo-

nek s příměsí stříbra byly přeneseny do nového kostela sv. Petra v nedaleké dřevařské osadě, časem nazvané Špindlerův Mlýn.

Vysoký hlásek zvonku se prý dodnes ozývá ze sanktusové věžičky jako „umiráček“. Původně nejspíše dřevěná svatopetrská kaplička Panny Marie nedaleko někdejšího hostince „Glück auf“, zvaného ještě donedávna původním hornickým Zdař Bůh, byla postavena roku 1725. Vlastníkem čp. 73, řečeným „buchšnajdr“, byla pak v roce 1807 vystavěna z kamene do podoby, jakou známe dnes, a každoročně na svátek Nanebevzetí se k ní pořádala procesí. O záchranu stavby se po roce 2010 postarala Správa KR-NAP.

Eliška Pilařová



Na památku kostelíka ve Svatém Petru, původci obce Špindlerův Mlýn. Torzo někdejší liturgické stavbičky s umístěnými pamětními deskami upozorňuje pozorného čtenáře nápisu na letošní kulatá výročí události 90 a 80 let (roky 1935 a 1945).

Text na desce v překladu: „Na památku německých obyvatel a zakladatelů obce Špindlerův Mlýn, kteří zde našli místo posledního odpočinku do roku 1945/46.“

-dp-

Kultura a volný čas

Dejte si do kalendáře 30. srpna

2. ročník Špindlerovských sejkor je tu!

Zmeškali jste první ročník sousedské akce spojené s ochutnávkou tradičních krkonošských sejkor? Nevadí, doslova za dvěma je totiž 2. ročník. Dejte si do kalendáře sobotu 30. srpna 2025 odpoledne. I letos bude příležitost poslechnout si koncert regionální skupiny v rámci Špindl Unplugged a ochutnat sejkory od více než deseti zástupců místních spolků, firem, hotelů či restaurací.

Zapojte se také!

Pokud máte chuť, energii a samozřejmě i recept, neváhejte a zapojte se také. Kdokoli z místních spolků, podnikatelů nebo jednotlivců je vítán. Stánek zajistíme, stejně jako i příspěvek na suroviny. Pro detailní informace pro zájemce, prosím, kontaktujte Danutu Štrougalovou - danuta.strougalova@touristbard.cz.

Na co se letos můžete těšit?

13.00 zahájení a vystoupení folklorního souboru Špindleráček

13.30 zahájení gurmánské soutěže o nejlepší sejkoru

14.00 a 16.00 koncert dua Filip a Nikita

17.30 odevzdání posledního hlasovacího lístku a ukončení soutěže

18.00 vyhlášení vítěze

18.30 koncert Ježek v deci - šansonové trio

Po celé odpoledne poběží tvořivé dílny Monky Galbavé nejen pro děti.

Město Špindlerův Mlýn



OCHUTNÁVKA KRKONOŠSKÉ TRADICE

Špindlerovské sejkory

Sobota
30. 8. 2025
Špindlerův Mlýn | městský park

PROGRAM

www.mestospindleruvmlyn.cz



Blahopřání

Moje maminka, Naděa Sikytová, oslavila dne 27. 6. 2025 významných 90 let. Za jejího desetiletého působení ve Špindlerově Mlýně, kdy prodávala v trafice, ji jistě pamatuje mnoho místních obyvatel.

Robert Sikyta

Do dalších let přejeme paní Naděe Sikytové především dobré zdraví a radost ze života.

SLAVNOST NANEBEVZETÍ PANNY MARIE JEDINE NÉ DUCHOVNÍ A HUDEBNÍ SETKÁNÍ V SRDCI KRKONOŠ PÁTEK 15. 8. 2025 - ERLEBACHOVA BOUDA



Královna hor Erlebašská

Slavnost za iná v 17.00 hodin mší svatou celebrou Mons. Janem Vokálem, královéhradeckým biskupem, za doprovodu p večkého sboru. Na konci liturgie bude požehnán Mariánský sloup Královna hor. Po záv re ném požehnání zazní skladba Ave Maria, Královno hor, složená speciál pro tuto událost.

Hudba: Ji í Pavlica, text: kapucín br. Dismas, ú inkují: Justýna adanová - soprán, smíšený p večký sbor CANTORES GRADECENSES pod vedením sbormistra Josefa Zadíny za doprovodu varhan a kvarteta lesních roh . P ij te s námi prožít tuto ojedin lou událost. T síme se na vás. Rodina Tomášková se skv lým týmem. www.erlebachovabouda.cz

ŠPINDL UNPLUGGED 2025 letní hudební odpoledne v srpnu pokračují

Každou prázdninovou sobotu odpoledne v malebném prostředí městského parku v centru města na břehu řeky Labe se můžete zastavit, posedět a potěšit trochu skvělé hudby. Zdarma.

V sériálu koncertů pod otevřeným nebem „Špindl Unplugged 2025“ se postupně publiku v červenci představili interpreti: zpěvačka Sabine Olijve, baviči a písničkáři pro dětské publikum Kyti a Tom, saxofonistka KJ Sax, frontman krkonošské kapely Grepy Ondřej Novák (vystupující pod pseudonymem ON), folk-rocková kapela Dva a půl švagra.

V srpnu si zajděte poslechnout: 2. 8. - sólového zpěváka a kytaristu Jana Vytáška, 9. 8. - akustické duo The Amplified Acoustic Band, 16. 8. - kytaristu Michala Strnada, 23. 8. - bluesové hudební trio Ivan Hajniš a 30. 8. - duo Filip & Nikita. Zčátek vždy od 16 hodin.

-dp-



Fotografii jednoho z prvních koncertů ze série Špindl Unplugged pietně připomínáme Aničku Slováčkovou, která zazpívala ve skiareálu pod Medvědinem. Koncert navštívilo bohužel velmi málo diváků a posluchačů. V té době ještě nebyl zcela dokončen areál v městském parku, kde v současné době hudební produkce probíhají.

Foto: Hynek Dvořák.

80 let ZUŠ K. Halíře Vrchlabí

300 let se těší posluchači z díla „Čtvero ročních dob“

V letošním roce si připomíná Základní umělecká škola Karla Halíře ve Vrchlabí 80. výročí svého založení. Škola byla založena 1. září 1945 jako Městská hudební škola Vrchlabí.

Při té příležitosti zazní slavnostní koncert 19. září 2025 v 18.00 hodin v Klášterním kostele sv. Augustina ve Vrchlabí. Kromě koncertu se uskuteční i další akce. www.zus-vrchlabi.cz

V roce 2025 také uplynulo 300 let (1725 - 2025) od hudební spolupráce, kdy Antonio Vivaldi, jako vděk za podporu, věnoval hraběti Václavu Morzinovi sbírku koncertů Il cimento dell'armonia e dell'invenzione, která mimo jiné obsahuje čtyři houslové koncerty ČTVERO ROČNÍCH DOB.

Významné výročí škola připomíná v neděli 31. 8. 2025 akcemi, které byste si neměli nechat ujít: 9.00 / Klášterní kostel sv. Augustina - Slavnostní bohoslužba, 13.00 - 17.00 / KCEV KRTEK - Čtvero ročních období Ka-

mily Antošové - výstava fotografií. Unikátní fotografie krkonošské přírody v dramatu jednotlivých ročních období. 15.30 / KCEV KRTEK - Vivaldi ve službách hraběte Morzina - přednáška (Mgr. Václav Kapsa, Ph.D., vedoucí Oddělení muzikologie na Ústavu dějin umění AV ČR). 17.25 / Klášterní kostel sv. Augustina - Výzvánění klášterních zvonů s odhalením pamětní desky / 1725 - 2025. Celý den bude možné prohlédnout expozici Muzea Krkonoš, nahlédnout do prostoru hrobky hraběcího rodu Morzinů.

19.00 / Koncert Čtvero ročních období / Il cimento dell'armonia e dell'invenzione, op. 8/

-dp-



Radek Hanuš, ředitel ZUŠ Karla Halíře Vrchlabí, školy, do které dojíždí za hudební a výtvarnou výukou i řada dětí ze Špindlerova Mlýna.

Foto: -dp-

Univerzita třetího věku

Špindlerovští senioři se mohou vzdělat. Předávají nabídku KD Střelnice Vrchlabí, k přihlášení do kurzů Univerzity třetího věku. Pokračovat bude od září 2025. Případní zájemci se hlase u paní Líby Pokorné, které tímto děkují za skvělou iniciativu!

Martin Jandura,
starosta Špindlerova Mlýna

Horolezci Hák a Groh pokořili prvovýstupem horu Hunza peak

Jsou to borci! Elitním horolezcům Zdeňku Hákoví a Radoslavu Grohovi se povedl další skvělý úspěch. V pákistánském pohoří Karákóram zdolali prvovýstupem impozantní jihozápadní stěnou šestitisícovou horu Hunza peak (6300 metrů nad mořem). Novou cestu pojmenovali Eid al-Adha (v překladu Svátek obětí). Navázali na loňský prvovýstup v Karákóramu, kde jako první na světě, společně s Jaroslavem Banským, zdolali Muču Kiš (7453 metrů), nejvyšší nezdolanou horu světa.

Zd. Hák a R. Groh podnikli výstup na Hunza peak alpským stylem. Odvážný prvovýstup na 6 300 metrů vysoký vrchol plánovali provést v nejdominantnější a dosud panenské jihovýchodní stěně hory. Během výstupu museli pře-

konávat obtížné skalní bariéry, ledovcová pole, mixové a ledové pasáže.

„V první polovině trasy náš výstup akutně ohrožovaly padající laviny a ledovcové bloky. V druhé části zase strmost hory komplikovala budování výškových táborů. Vysekát do ledu 100 cm širokou polici pro poslední bivak nám trvalo 5 hodin. I tak jsme museli být permanentně přivázáni lanem, abychom se během odpočinku nezřítily z několikakilometrové výšky,“ líčil Radoslav Groh po návratu do vlasti.

Loňský prvovýstup trojice horolezců Zd. Háka, R. Groha a J. Banského na vrchol Muču Kiš (7453 metrů) v Karákóramu byl mj. oceněn nejprestižnějším horolezeckým webem: explorers web.com, jako nejvýznamnější expe-

dice roku 2024. Z prvovýstupu vznikl rovněž divácky atraktivní dokumentární snímek Rapsodia Corcontica. Vlastnímu výstupu předcházela nezbytná aklimatizace, průzkum terénu, zbudování základního tábora a čekání na akceptovatelné počasí. Do stěny nastoupila dvojice alpinistických reprezentantů za úsvitu 6. června, prvovýstup završili 11. června 2025. Tandem horolezců z Krkonoš strávil ve stěně Hunza peaku lezením celkem pět dní, kdy postupně vybudovali tři výškové tábory. „Ze základního tábora, který stál ve výšce 3200 metrů, nás čekalo více než 3000 metrů vertikálního převýšení. To je pro ilustraci výrazně více než dvojnásobek výšky severní stěny Matterhornu. Technická i fyzická

náročnost výstupu neustále gradovala. Závěrečný vrcholový útok představoval více než 20 hodin fyzického a psychického vypětí,“ popisoval R. Groh a pokračuje: „Horský masiv Hunza peaku je nejen pro svůj dramatický reliéf a majestátní údolní dominanci svázán s místními obyvateli mocnou symbolikou. A právě s odkazem a respektem na místní tradice byla nová cesta pojmenována Eid al-Adha (v překladu Svátek obětí). Název tak přímo odkazuje na jeden z nejvýznamnějších muslimských náboženských svátků, který zejména v místním regionu v aktuálním období silně rezonuje,“ vysvětlil R. Groh.

Z Krkonošského deníku: Jan Braun, 18. 6. 2025.

zprac. -dp-



Radoslav Groh - reprezentant v horolezectví z Vrchlabí, držitel ocenění fair play Českého olympijského výboru 2024, horský vůdce UIAGM, člen HS Krkonoše, uskutečnil významné prvovýstupy napříč světovými pohořími.

Zdeňk Hák - reprezentant v horolezectví z Rokytnice nad Jizerou, horský vůdce UIAGM, dvojnásobný držitel nejprestižnějšího světového horolezeckého ocenění Zlatý cepín absolvoval významné prvovýstupy napříč světovými pohořími.

Z prvovýstupu na vrchol Muču Kiš v Karákóramu r. 2024 vznikl zajímavý dokumentární snímek Rapsodia Corcontica. Hlavní aktéři ho představili v kině Kartonka ve Vrchlabí.

Foto: Monika Palátková.